

สรุปภารกิจด้านการต่างประเทศ
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย

โดย กลุ่มงานวิเทศสัมพันธ์ สำนักวิจัยและความร่วมมือระหว่างประเทศ

I. ความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศรูปแบบคณะกรรมการ

1. คณะกรรมการอาเซียนด้านการจัดการภัยพิบัติ

(ASEAN Committee on Disaster Management: ACDM)

คณะกรรมการอาเซียนด้านการจัดการภัยพิบัติหรือ ACDM ถือกำเนิด (Brainchild) มาจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญอาเซียนด้านการจัดการภัยพิบัติ (ASEN Expert Group on Disaster Management : AEGDM) สืบเนื่องจากการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศของอาเซียน ณ กรุงมนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2519 ได้มีการร่วมลงนามในปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้านภัยธรรมชาติ (ASEAN Declaration for Mutual Assistance on Natural Disasters) โดยในระยะแรกได้ดำเนินความร่วมมือผ่าน AEGDM ซึ่งจัดให้มีการประชุมทุก 2 ปี ต่อมา AEGDM ได้ถูกปรับเปลี่ยนบทบาทและโครงสร้างเป็น ACDM และจัดให้มีการประชุมทุกปี ซึ่งมีสมาชิกประกอบด้วยประเทศกลุ่มอาเซียนทุกประเทศ

2. คณะกรรมการไต้ฝุ่น

(The UN ESCAP/WHO Typhoon Committee: TC)

คณะกรรมการไต้ฝุ่นหรือ TC ได้รับการก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2521 โดยการสนับสนุนของคณะกรรมการด้านเศรษฐกิจและสังคมประจำภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิกแห่งสหประชาชาติ (Economic and Social Commission for Asia and the Pacific : ESCAP) และองค์การอุตุนิยมวิทยาโลก (World Meteorological Organization : WMO) โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมและร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกในการป้องกันความเสียหายที่เกิดจากพายุไต้ฝุ่น การประชุมจะจัดขึ้นทุกปีโดยประเทศสมาชิกหมุนเวียนเป็นเจ้าภาพ

TC ได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยแบ่งออกเป็น 5 องค์กรประกอบ คือ

- (1) ด้านอุตุนิยมวิทยา (Meteorology) : กรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็น Focal Point
- (2) ด้านอุทกศาสตร์ (Hydrology) : กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็น Focal Point
- (3) ด้านการป้องกันภัยพิบัติและการเตรียมพร้อม (Disaster Prevention and Preparedness) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็น Focal Point
- (4) ด้านการฝึกอบรม
- (5) ด้านการวิจัย

II. ความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศรูปแบบประเทศสมาชิก

1. ศูนย์ลดภัยพิบัติแห่งเอเชีย

(Asian Disaster Reduction Center : ADRC)

ADRC ได้รับการก่อตั้งเมื่อ 30 กรกฎาคม 2541 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติประเภทต่าง ๆ ในหมู่ประเทศสมาชิก นอกจากนี้ ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมและสะสมข้อมูลรวมทั้งการให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ และทำการศึกษาวิจัยด้านความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการลดภัยพิบัติและยังทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการส่งเสริมด้านความร่วมมือระหว่างประเทศในการลดภัยพิบัติ โดยมีสำนักงาน ADRC ตั้งอยู่ที่เมืองโกเบ ประเทศญี่ปุ่น

ขณะนี้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเข้าเป็นสมาชิกอย่างเป็นทางการของ ADRC ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2547

ประเทศสมาชิกของ ADRC ประกอบด้วยประเทศอาร์เมเนีย กัมพูชา จีน อินเดีย อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น คาซัคสถาน เกาหลีใต้ ลาว มองโกเลีย เนปาล ปาปัวนิวกินี ฟิลิปปินส์ รัสเซีย สิงคโปร์ ศรีลังกา ทาจิกิสถาน อุซเบกิสถาน เวียดนาม บังคลาเทศ อินเดีย มาเลเซีย พม่า คาร์กัสถาน และไทย

III. ความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศภายใต้ United Nations Organization)

1. โครงการเพื่อการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ

(United Nations Development Program : UNDP)

UNDP เป็นหน่วยงานสหประชาชาติที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนทางด้านวิชาการและงบประมาณต่อองค์กรอื่น ๆ ของสหประชาชาติและองค์กรระหว่างประเทศอื่น ๆ โดยมุ่งที่จะส่งเสริมกิจกรรมด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2. สำนักงานเพื่อความร่วมมือด้านกิจการเพื่อมนุษยธรรม

(Office for the Coordination of Humanitarian Affairs : OCHA)

องค์การสหประชาชาติได้จัดตั้งสำนักงานเพื่อการประสานงานด้านกิจการเพื่อมนุษยธรรม (Office for the Coordination of Humanitarian Affairs : OCHA) ขึ้นมาดำเนินงานด้านนี้ โดยได้รับฉันทานุมัติ (Mandate) ในการระดมและประสานงานในการปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมจากทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรเทาทุกข์ของมนุษยชาติที่ประสบภัยพิบัติและเหตุฉุกเฉิน ตลอดจนทำหน้าที่ส่งเสริมสิทธิของประชาชนที่ต้องการความช่วยเหลือ ส่งเสริมการเตรียมความพร้อมและการป้องกันพร้อมทั้ง การอำนวยความสะดวกให้เกิดแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืน

OCHA ทำหน้าที่จัดการระบบการประเมินภัยพิบัติและความร่วมมือแห่งสหประชาชาติ (UN Disaster Assessment and Coordination (UNDAC) System): รัฐบาลประเทศต่าง ๆ จำนวน 47 ประเทศ และ 5 องค์กรระหว่างประเทศจัดส่งผู้จัดการสภาวะวิกฤตที่มีความเชี่ยวชาญสูงอยู่ในระบบ UNDAC นอกจากนี้ ยังมีเจ้าหน้าที่ของ OCHA รวมอยู่ในระบบด้วย ระบบ UNDAC สามารถที่จะลงมือปฏิบัติการตอบโต้ภัยพิบัติได้ภายใน 12 - 24 ชั่วโมงหลังจากได้รับแจ้งเหตุ

3. International Strategy for Disaster Reduction (ISDR)

เป็นกลไกด้านภัยพิบัติ มีบทบาทสำคัญในด้านการสร้างแนวปฏิบัติร่วมกันและพัฒนาขีดความสามารถของประเทศต่าง ๆ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ การจัดการความเสี่ยง และการเตือนภัยล่วงหน้า

IV. ความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศรูปแบบเวทีการประชุม

1. การประชุมร่วมของอาเซียนและภูมิภาค

(ASEAN Regional Forum : ARF)

ARF เป็นเวทีประชุมในระดับภูมิภาคระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา เพื่อสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัย และเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการทหารและพลเรือน

ประเทศสมาชิกของ ARF ประกอบด้วยประเทศกลุ่มอาเซียน 10 ประเทศ และประเทศคู่เจรจาของอาเซียน ได้แก่ ออสเตรเลีย แคนาดา สาธารณรัฐประชาชนจีน อินเดีย ญี่ปุ่น นิวซีแลนด์ สาธารณรัฐเกาหลี รัสเซีย สหรัฐอเมริกา และกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป (EU) พร้อมด้วยประเทศผู้สังเกตการณ์ คือ ปาปัวนิวกินี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี และมองโกเลีย

2. คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านการจัดการภัยพิบัติประจำภูมิภาค

(The Regional Consultation Committee on Disaster Management : RCC)

ศูนย์เตรียมความพร้อมป้องกันภัยพิบัติแห่งเอเชีย (ADPC) ได้จัดตั้ง Regional Consultative Committee on Disaster Management (RCC) ขึ้นเมื่อปี 2543 ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่อาวุโสจากประเทศในภูมิภาคเอเชียที่มีการจัดการด้านบรรเทาภัยพิบัติระดับชาติ และมีจุดประสงค์เพื่อให้การปรึกษาอย่างไม่เป็นทางการในการพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานเพื่อการบรรเทาภัยพิบัติในภูมิภาค

V. ความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศรูปแบบลงนามในบันทึกข้อตกลง (Memorandum of Understanding)

1. ศูนย์เตรียมความพร้อมป้องกันภัยพิบัติแห่งเอเชีย

(Asian Disaster Preparedness Center : ADPC)

ADPC ตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2529 โดยสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียได้เสนอให้ ADPC เป็นหน่วยงานหนึ่งของสถาบัน และเป็นองค์กรระหว่างประเทศที่ได้รับสิทธิประโยชน์เช่นเดียวกับองค์การสหประชาชาติ และในปี พ.ศ. 2542 ADPC ได้รับอนุมัติให้จดทะเบียนจัดตั้งเป็นมูลนิธิไม่แสวงหากำไร และแยกตัวออกมาจากสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย

ภารกิจของ ADPC : การลดผลกระทบของภัยพิบัติและสาธารณภัยต่าง ๆ ที่มีต่อชุมชนและประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกโดยการสร้างจิตสำนึกการพัฒนาโครงสร้างขององค์กรอย่างยั่งยืน การให้ความรู้และทักษะตลอดจนการอำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญ

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและ ADPC ได้ร่วมกันลงนามในบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการประสานความร่วมมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในประเทศไทย (Minute of Understanding:

MOU) ซึ่งทำให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้สิทธิพิเศษในการขอรับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ จาก ADPC

VI. โครงการความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ

1. การประชุมของคณะกรรมการอาเซียนด้านจัดการภัยพิบัติ

(ASEAN Committee on Disaster Management : ACDM)

การประชุมเตรียมการเพื่อวางแผนในการฝึกซ้อมระดับภูมิภาค ARDEX 07 ระหว่างวันที่ 7 - 11 พฤษภาคม 2550 เพื่อฝึกการวางแผนฝึกซ้อมเพื่อเตรียมรับมือกับภัยพิบัติที่เกิดขึ้น และการกำหนดรายละเอียดการฝึกซ้อมแผน ARDEX 07 ระหว่างวันที่ 20 - 25 ตุลาคม 2550 สำหรับในครั้งนี้นำประชุมขอให้ประเทศไทยเป็นหัวหน้าคณะกรรมการตัดสินการฝึกซ้อม (Chief Referee) โดยมีประเทศฟิลิปปินส์เป็นรองหัวหน้าฯ ในภาคบ่ายของวันที่ 11 พฤษภาคม 2550 เป็นการประชุมคณะกรรมการดำเนินการจัดทำมาตรการปฏิบัติสำหรับการเตรียมพร้อมและการประสานการให้ความช่วยเหลือ และการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน (The First Meeting of the ACDM Sub - Committee on Standard Operating Procedure for Regional Standby Arrangement to and Coordination of Joint Disaster Relief and Emergency Response Operations(SASOP) โดยมีการพิจารณาแบบที่จะให้ประเทศต่าง ๆ ได้แจ้งสินทรัพย์ (Asset) และขีดความสามารถที่ประเทศสมาชิก จะสามารถให้ความช่วยเหลือประเทศสมาชิกอาเซียนที่ประสบภัยพิบัติตามข้อตกลงอาเซียนว่าด้วย “การจัดการภัยพิบัติและตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน”

2. โครงการที่ปรึกษาอธิบดี

(Advisor to Director - General)

โดยรัฐบาลญี่ปุ่นได้ส่งผู้เชี่ยวชาญจากทบวงการบริหารอค์ภัยและสาธารณภัย (FDMA), Ministry of Internal Affairs and Communication (MIC) เข้าปฏิบัติงาน ณ วิทยาลัยป้องกันฯ เป็นระยะเวลา 1 ปี 6 เดือน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 12 กันยายน 2549 ถึง 30 มีนาคม 2551 เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และศักยภาพด้านการป้องกันและระงับอค์ภัยและการกู้ภัยของประเทศไทย โดยมีแผนการปฏิบัติงาน 4 ด้านหลัก ได้แก่

- 1) การจัดทำแผนงานหลักของวิทยาลัยฯ
- 2) การพัฒนาชุดปฏิบัติการค้นหาและกู้ภัย (SAR) ของวิทยาลัยฯ
- 3) การกำหนดต้นแบบสถานีดับเพลิงมาตรฐาน
- 4) กำหนดระเบียบประจำสำหรับเจ้าหน้าที่ดับเพลิง พร้อมด้วยการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ดับเพลิงในสถานการณ์ฉุกเฉิน

นอกจากนี้ FDMA ได้บริจาครถดับเพลิงจำนวน 11 คัน พร้อมอุปกรณ์ประกอบให้แก่วิทยาลัยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อใช้ประกอบการฝึกอบรม

2. โครงการพัฒนาศักยภาพในการจัดการภัยพิบัติของประเทศไทย

(The Project on Capacity Development in Disaster Management in Thailand)

เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างสำนักงานองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น กระทรวงศึกษาธิการและกรมป้องกันฯ ระยะเวลาดำเนินการ 2 ปี ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2549 – กันยายน 2551 โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 สิงหาคม 2549 – มีนาคม 2550

ผลการดำเนินการ : การคัดเลือกพื้นที่นำร่องโครงการ : ภัยสึนามิที่จังหวัดภูเก็ต บ้านท่าจัดรัชย์ หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านไม้ขาว ภัยจากอุทกภัยที่จังหวัดชุมพร บ้านหนองเรียง หมู่ 1 ตำบลท่าข้าม อำเภอท่าแซะภัยจากดิน/โคลนถล่มที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน บ้านน้ำฮู หมู่ที่ 5 ตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย และอบรมประชาชนในพื้นที่ในเรื่องการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน

ระยะที่ 2 เดือนเมษายน 2550 – มีนาคม 2551

1) ดำเนินการติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำฝนชนิดแสดงค่าอัตโนมัติ จำนวน 4 เครื่องในพื้นที่นำร่อง แห่งละ 2 เครื่อง ได้แก่ บ้านน้ำฮู หมู่ที่ 5 อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และบ้านหนองเรียง หมู่ที่ 1 อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร

2) จัดกิจกรรมฝึกซ้อมแผนอพยพในพื้นที่ 3 จังหวัดนำร่อง ได้แก่

2.1) จังหวัดแม่ฮ่องสอน ระหว่างวันที่ 10-13 กรกฎาคม 2550

2.2) จังหวัดภูเก็ต ระหว่างวันที่ 23-25 กรกฎาคม 2550

2.3) จังหวัดชุมพร ระหว่างวันที่ 6-9 สิงหาคม 2550

3. โครงการความร่วมมือทางวิชาการตามกระบวนการสร้างความตระหนักรู้เตรียมความพร้อมและกลไกการป้องกันภัยพิบัติพื้นที่ชายฝั่งแหล่งท่องเที่ยว

(Disaster Reduction through Awareness, Preparedness and Prevention Mechanism in Coastal Settlement in Asia – Demonstration in Tourism Destination)

เป็นโครงการร่วมดำเนินการระหว่าง SRSA (Swedish Rescue Service Agency) UNEP กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 2 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองป่าตอง จังหวัดภูเก็ต และองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง หมู่เกาะพีพี จังหวัดกระบี่ โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสหภาพยุโรป ระยะเวลา 2 ปี โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 เดือนตุลาคม 2549- กันยายน 2550 ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การประเมินและขั้นตอนที่ 2 สาธิตและฝึกปฏิบัติ และ

ระยะที่ 2 เดือนตุลาคม 2550 – กรกฎาคม 2551

4. โครงการ Information Management โดยใช้โปรแกรม DesInventar

เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างกรมป้องกันฯ กับ UNDP (United Nations Development Program) เริ่มดำเนินโครงการมาตั้งแต่ปี 2549

โปรแกรม DesInventar เป็นโปรแกรมที่ได้รับการสนับสนุนเพื่อมาดำเนินการในประเทศที่ประสบภัยสึนามิ 6 ประเทศ ได้แก่ ประเทศศรีลังกา อินเดีย เนปาล มัลดีฟ อินโดนีเซีย และประเทศไทย

คือ ให้ประเทศที่ประสบภัยมีระบบฐานข้อมูลด้านภัยต่าง ๆ โดยมีการนำโปรแกรม DesInventar มาใช้ในการทำงานทำให้เกิดเป็นฐานข้อมูลสำหรับงานวิจัยหรือผู้บริหารระดับสูงและเป็นการเชื่อมโยงระบบข้อมูลการทำงานด้านภัยต่าง ๆ กับต่างประเทศ ขณะนี้ UNDP ได้มีการพัฒนาโปรแกรมเป็นภาษาไทย (DesInventar Thai Edition) เพื่อให้สะดวกในการทำงาน

กรมได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการตามโครงการความร่วมมือกับโครงการเพื่อพัฒนาแห่งสหประชาชาติขึ้น โดยมีรองอธิบดี (นายฉัตรชัย พรหมเลิศ) เป็นประธานและผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเลขานุการ และได้มีการติดตั้งโปรแกรม DesInventar บนเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Web Server) ที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเรียบร้อยแล้ว จากการหารือภายในเมื่อเดือนกรกฎาคม 2550 จะมีการฝึกอบรมโปรแกรมให้แก่บุคลากรของกรมภายหลังวันที่ 19 สิงหาคม 2550

6. โครงการระบบฐานข้อมูลโดยใช้โปรแกรม DevInfo และ Embergency Info

เป็นโครงการความร่วมมือระหว่าง UNICEF Thailand กับกรมป้องกันฯ ภายใต้กรอบความร่วมมือของประเทศไทย Country Program Action Plan (2550 - 2554) โดย UNICEF Thailand ได้กำหนดแผนงานที่จะให้มีการอบรมการใช้โปรแกรม DevInfo และ Emergency Info ซึ่งใช้เทคโนโลยี PDA ในการเก็บข้อมูลผู้ประสบภัยพิบัติให้แก่บุคลากรของกรมป้องกันฯ ใน 3 จังหวัดนำร่องที่ประสบภัยพิบัติ (ซึ่งจะได้มีการพิจารณาว่าเป็นจังหวัดใดต่อไป) การอบรมเรื่องการเตรียมความพร้อมและการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินในระดับจังหวัดและการสร้างระบบเพื่อพัฒนาตัวชีวิต รวมถึงการรวบรวมข้อมูลการประเมินสถานการณ์ฉุกเฉินในกลุ่มจังหวัดนำร่อง ขณะนี้ ได้มีการลงนามในแผนงานความร่วมมือทางวิชาการประจำปี 2550 เรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปจะเป็นการหารือในเรื่องกิจกรรมและรายละเอียดของกิจกรรมที่จะดำเนินการต่อไป

7. โครงการความร่วมมือทางวิชาการกับศูนย์ลดภัยพิบัติแห่งเอเชีย

(Asian Disaster Reduction Center : ADRC)

ประเทศไทยในฐานะสมาชิกของ ADRC ได้ส่งข้อเสนอโครงการ ความร่วมมือทางวิชาการเพื่อเข้ารับการสนับสนุนงบประมาณจาก ADRC จำนวน 10,000 เหรียญสหรัฐฯ ซึ่งในปีนี้ กรมป้องกันฯ โดยวิทยาลัยฯ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจำนวนดังกล่าว เพื่อดำเนินโครงการ “การพัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถในระบบเตือนภัยสึนามิในประเทศไทย” (Strengthening Thailand’s Capacity on Tsunami Warning) ขณะนี้ได้มีการลงนามในบันทึกความตกลง (MOU) ระหว่างสองหน่วยงานเรียบร้อยแล้ว โดยโครงการจะเริ่มดำเนินการในต้นเดือนกันยายน 2550 จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2551

VII. โครงการความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศในปีงบประมาณ 2551

1. โครงการเสริมสร้างศักยภาพทีมกู้ภัยสารเคมีและวัตถุอันตราย

วัตถุประสงค์: โครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่าง JUSMAGTHAI สถานทูตแคนาดาประจำประเทศไทย และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย เพื่อเตรียมความพร้อมในด้านองค์ความรู้และชุดเครื่องมือ อุปกรณ์สนับสนุนการดำเนินงานในการเพิ่มศักยภาพของทีมกู้ภัยของกรม โดยกำหนดแนวทาง ในการร่วมมือทางวิชาการตามวัตถุประสงค์ต่อไปนี้

1) เพื่อพัฒนาทีมกู้ภัยด้านสารเคมีและวัตถุอันตราย โดยขอให้ผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมพัฒนาทีมกู้ภัยให้เป็นมาตรฐานสากล

2) เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ โดยขอรับการสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในงานด้านสารเคมีไปฝึกอบรม ณ ประเทศสหรัฐอเมริกาหรือแคนาดา จำนวนประมาณ 10-20 คน เมื่อข้าราชการเหล่านี้ผ่านการอบรมจะมาทำหน้าที่ขยายผล ทำหน้าที่เป็นวิทยากรและปฏิบัติงานในทีมกู้ภัย โดยมีผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ให้คำแนะนำ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ทีมงาน เป็นระยะเวลาประมาณ 2 ปี

3) เพื่อขอรับการสนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์เพื่อใช้ในการกู้ภัยและฝึกอบรม
แผนการดำเนินงาน ขณะนี้อยู่ระหว่างการประชุมเจรจาเพื่อหาข้อสรุปของกิจกรรม และระยะเวลาที่จะดำเนินการภายใต้โครงการต่อไป

2. โครงการความร่วมมือทางวิชาการกับสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

วัตถุประสงค์: โครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่าง German Federal Agency for Technical Relief (THW) แห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยได้มีการประชุมร่วมสองฝ่าย เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2550 พร้อมทั้งมีการลงนามใน Proposal for further Consideration on Cooperation between DDPM and THW มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1) เพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคล โดย THW จะสนับสนุนให้ความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ได้แก่

- ด้านการฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จำนวน 2 คน เข้าร่วมรับการฝึกอบรมหลักสูตร First Responder ณ Singapore Civil Defence Force (SCDF) ประเทศสิงคโปร์ มีระยะเวลาอบรม 6 วัน

- ด้านการพัฒนาหลักสูตรการค้นหาและกู้ภัย โดยจะจัดส่งหลักสูตรต่าง ๆ (curricula) ให้แก่วิทยาลัยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อพิจารณาคัดเลือกหลักสูตรที่จำเป็นสำหรับการอบรมวิทยากรตัวคูณ (training-of-trainers) หลังจากนั้น THW และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจะประสานเพื่อจัดการฝึกอบรมหลักสูตรดังกล่าวในประเทศไทย ทั้งนี้หากหลักสูตรใดต้องใช้วิธีการฝึกอบรมเฉพาะ THW จะจัดให้มีการอบรมหลักสูตรนั้น ๆ ณ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

- ด้านการให้องค์ความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินการเพื่อควบคุมการแพร่กระจายของโรคไข้หวัดนก (bird flu control)

2) เพื่อสนับสนุนเครื่องจักรกลในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดย THW จะจัดส่งแบบแปลน แผนผัง และรูปภาพ พร้อมรายละเอียดประกอบการผลิตให้แก่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อนำมาประยุกต์และปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในเรื่องของเครื่องมือและอุปกรณ์ต่อไป

แผนการดำเนินงาน

ได้รับการประสานเป็นการภายในว่าโครงการได้รับการพิจารณาอนุมัติแล้ว ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างรอการแจ้งยืนยันอย่างเป็นทางการ

3. โครงการพัฒนาศักยภาพในการจัดการภัยพิบัติของประเทศไทย ระยะที่ 2

(The Project on Capacity Development in Disaster Management in Thailand: Phase-2)

วัตถุประสงค์: เป็นโครงการต่อเนื่องจากระยะที่ 1 ซึ่งจะสิ้นสุดเดือนสิงหาคม 2551 โดยระยะที่ 2 จะเน้นการพัฒนาต้นแบบแนวทางการพัฒนาศักยภาพในการจัดการภัยพิบัติในมิติต่าง ๆ เช่น การวางแผนป้องกันภัย การทำแผนที่เสี่ยงภัย การพัฒนาศักยภาพชุมชนในการรับมือและเตรียมความพร้อม

ต่อภัยพิบัติ การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และการให้ความรู้เรื่องภัยในสถานศึกษา เป็นต้น ให้มีรูปแบบที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมเพื่อที่จะนำไปขยายผลต่อไป โดยมีเป้าหมายโครงการ ได้แก่

- 1) เพื่อเพิ่มศักยภาพของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เป็นหน่วยงานกลางในการจัดการภัยพิบัติ
- 2) เพื่อเพิ่มศักยภาพของประชาชนในการจัดการภัยพิบัติโดยผ่านบริการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพ และหน่วยงานระดับภูมิภาคของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและกระทรวงศึกษาธิการให้มีความเข้มแข็ง

แผนการดำเนินงาน

ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาอนุมัติโครงการจากรัฐบาลญี่ปุ่น ซึ่งหากได้รับการอนุมัติโครงการจะมีระยะเวลาในการดำเนินงาน : 3 ปี ตั้งแต่กันยายน 2551 - สิงหาคม 2554

4. โครงการ “Distant Early Warning System : DEWS”

วัตถุประสงค์: โครงการวิจัยเพื่อการพัฒนาข้อมูลและการให้บริการข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการเตือนภัยล่วงหน้าสำหรับสถานะฉุกเฉินหรือภัยพิบัติสึนามิและภัยประเภทอื่นๆ โดย DEWS จะได้รับการออกแบบ และพัฒนา พร้อมทั้งเป็นนวัตกรรมด้านการให้บริการด้านการแจ้งเตือนภัย (innovative platform and services) ที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ โดยมีวัตถุประสงค์

- 1) เพื่อปิดช่องว่างของจุดสุดท้ายก่อนลงสู่ประชาชน (The Last Mile Problem) ในการจัดการภัยพิบัติ โดยเฉพาะเรื่องการแจ้งเตือนภัยไปยังประชาชนในพื้นที่ที่จะประสบภัย
 - 2) เพื่อให้มีการจัดการภัยพิบัติที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการในสถานการณ์ฉุกเฉิน
- ในการนี้ ผลลัพธ์ที่ได้จากการพัฒนา DEWS จะได้รับการทดสอบจากสถานีทดสอบการส่งข้อมูล (testbed) ที่จะติดตั้งใน 3 ประเทศ ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย ศรีลังกา และไทย

แผนการดำเนินงาน

มีระยะเวลาในการดำเนินการ 36 เดือน โดยคาดว่าจะเริ่มเปิดตัวโครงการอย่างเป็นทางการภายในปี 2550 โดยการดำเนินโครงการจะประกอบด้วย 3 คณะ ได้แก่

คณะทำงานที่ 1 ด้านธรณีวิทยา (Geological Panel) จะมีหน้าที่ในการให้ข้อมูลข่าวสารจากศูนย์เตือนภัยทางธรณีวิทยาภายใต้โครงการ GITEWS (German Indonesian Tsunami Early Warning System) ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ กรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประเทศไทย, Badan Meteorologi and Geofisika (BMG) ประเทศอินโดนีเซีย, Geological Survey and Mines Bureau (GSMB) ประเทศศรีลังกา และ German Geo Research Centre ณ เมือง Potsdam ประเทศเยอรมัน

คณะทำงานที่ 2 ด้านการพัฒนาเทคนิค (Technical Development Panel) ประกอบด้วยภาคีด้านอุตสาหกรรม มีหน้าที่ในการพัฒนาเทคนิคด้านการให้บริการและเวทีเพื่อการแจ้งเตือนภัย

คณะทำงานที่ 3 ผู้ใช้ประโยชน์จากระบบ (End-User Panel) มีหน่วยงานหลักที่จะร่วมเป็นภาคี ได้แก่ ฝ่ายไทย 2 หน่วยงาน คือ 1) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย และ 2) ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, Disaster Management Committee (DMC) ประเทศศรีลังกา, BADAN KOORDINASI NASIONAL PENANGGULANGAN

BENCANA DAN PENANGANAN ENGUNGSI PRESIDEN REPUBLIK (BAKORNAS PBP) ประเทศอินโดนีเซีย, และ Swedish Rescue Service Agency (SRSA) แห่งราชอาณาจักรสวีเดน ทั้งนี้ ในส่วนของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจะอยู่ในฐานะผู้ใช้ประโยชน์จากระบบ (End-user) ซึ่งจะเป็นส่วนของคณะทำงานที่ 3 ซึ่งมีหน้าที่และแผนดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานผู้ใช้ประโยชน์จากระบบ (End-User Panel),
- 2) วางแผนเกี่ยวกับหลักสูตรการฝึกอบรมทั่วไป,
- 3) เห็นชอบในการจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรม,
- 4) จัดให้มีการฝึกอบรม,
- 5) จัดการประชุมร่วมกับคณะทำงานด้านการพัฒนาเทคนิค,
- 6) วางแผนและเตรียมการทดสอบระบบ, และ
- 7) ปฏิบัติการและประเมินผลการทดสอบ

๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑